

MARGUTIS

"CECILIJA" DAINUOJA "SKANDALUS" MARGUČIO PARENGIME STEVENS HOTEL. MARGUČIO M-PERATORIUS SU CHORU PRITARIA.

MARGUTIS

Published semi-monthly on the
15th and the 30th

ANTANAS VANAGAITIS
Editor-Publisher

Entered as second-class matter at
the post office at Chicago, Illinois
May 16th, 1928, under the act of
March 3rd, 1879. SUBSCRIPTION
PRICE \$2.00 per year, 10 cents per
copy. The publisher assumes no
responsibility for return of un-
solicited manuscript.

MARGUTIS, 6755 S. Western Ave.
Chicago, Ill.
Phone GROvehill 2242

Adv. Antanas A. Olis
Adv. R. A. Vasalle
Adv. A. Lapinskas
134 North La Salle Street
Room 1308
Telephone RANDolph 0332
CHICAGO, ILL.

Phone CANal 6122

DR. S. BIEŽIS, M. D.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2201 West 22nd Street

Valandos: nuo 1—3 ir 7—8 vakare.
Seredomis ir Nedėl. pagal sutartį
Rez. 6631 So. California Ave
Telephone REPUBLIC 7868

Phone CANal 6122

DR. S. JAKUBS, D. D. S.
DENTIST

9:30 A. M. 12 A. M.
1—5 P. M. 6—8 P. M.

2201 West 22nd Street

Residence 2850 West 40th St.
Res. Phone LAFayette 7383

Office Tel. HEMlock 5524
Emergency: Call MIDway 0001
Res. Tel. HEMlock 1643

Dr. Albert J. Valibus
PHYSICIAN and SURGEON

Valandos:
Nuo 1 iki 3 ir nuo 6 iki 8 val. vak.
2408 W. 63rd St.

NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS

REAL ESTATE

JOHN PAKEL

JOHN PAKEL

Statau visokios rūšies naujus na-
mus ant lengvų mėnesinių išmokė-
jimų. Darau viską taisymo darba
be jokio cash įmokėjimo ant leng-
vų mėnesinių išmokėjimų. (Išgau-
nu geriausį atlyginimą iš Fire
Insurance Kompanijų dėl taisymo
apdegusių namų). Darau paskolas
ant naujų ir senų namų ant lengvų
mėnesinių išmokėjimų nuo 5 iki 20
metų. Reikale kreipkitės prie

JOHN PAKEL

Insurance and Loans
6816 S. Western Avenue
Phone Grovehill 0306

NAUJA MODERNIŠKA KOPLYČIA

MARQUETTE PARKE

Laidotuvių Direktorius **ANTANAS PETKUS** įrengė
naują, modernišką koplyčią Chicagoje, Marquette park kolo-
nijoje, prie 68-tos ir So. Western Avenue.

ANTANAS B. PETKUS

6812 So. Western Avenue Telef. GROvehill 0142

Antra laidojimo įstaiga, dir. A. Petkus turi Ciceroj —

1410 So. 49 Court

Telf. CICero 2109

MARGUTIS

Foremost Lithuanian Journal
of Music, Folklore and
Humor.
— Synchronized With —
Outstanding Radio Programs
Covering Homes of a Million
Lithuanians.

Margučio Metinis Parengimas

Lapkričio 20 d., Stevens Hotel vėl buvo pripildytas lietuviais. Tūkstančiai jaunimo ir senimo linksmynosi Margučio metiniam parengime, kuris įvyko per Thanksgiving Day. Programas buvo nei ilgas, nei trumpas. Truputį virš poros valandų. Programos eiga buvo tokia. Pirmiausiai sugrota Amerikos himnas — Stars Spangled Banner. Po to, Simfonijos orkestra sugrojo overtiūrą iš lietuviškų liaudies dainelių sukurtą George Viktoro. Orkestrai visą laiką vadovavo adv. A. Olis, kuris per daugelį metų Margučio parengimus diriguoja. Jis yra didis muzikos mylėtojas.

Po overtiūros, pasigirdo "MARGUTIS BANDWAGONAS" su mažais ir dideliais dainininkais. Su daina ir juokais prasidėjo linksmoji "Bandwagono" programa. Baltramiejus, dėdė Celestinas ir pats

M-Peratorius, pajuokavę, padainavę, pašokę, užleido vietą rimtesniajai daliai.

Solo dainavo Harriet Lukas. Viena ispaniška ir lietuviškai "Sweetheart." Po to, sudainavo Marquette Park "Ketveriukė" pora dainelių. Sudainavus joms, atsidarė scena su mažutėmis mergaitėmis. Jos su savo mokytoja H. Mackevičiute, priartiant kanklių muzikai, dainuota trys dainelės. Kanklėmis kankliavo Kazys Šimkus ir Birutė Rudis (11 metų mergaitė). Publika šauniai jų pildytą numerį priėmė.....

Adv. Lapinskas vedė programą. Publiškai perstačius dain. Joną Urboną, pasigirdo katutės ir Jonas susilaukė Margutiečių "šilto" pritrimo. J. Urbonas sudainavo net keturias dainas, baigdamas su lietuviška liaudies dainele. Tai buvo metinės J. Urbono sukaktuvės, kaip jis apsigyveno Chicagoje ir dainuoja Margučio radio programuose.

V. Bielajus ir W. Grybaitė, pašoko porą lietuviškų šokių: "Vėdarą" ir "Klumpakojį." Programa veik įpusėjo. Publika buvo labai geram ūpe. Visi dalyviai gerai savo užduotį atliko. Visi laukė kada pribus Baltramiejus su Cecilija ir Dėdyte su Tetyte. Pirm negu jie savo komedijas pradėjo lošt, publiką pavaišino savo gražiu dainavimu solistė Ona Biežienė. Ji dainavo "Ilgėjimas" ir "Mano didvyris." Viskas puikiai sekėsi, kol neprasidėjo Dėdytės ir Tetytės komedijos. Kai scena atsidarė su Jeronimu, bečiaudant ir kojas bemirskant vandenį, tai publika užsilaukė kaip ir visuose parengimuose, bet kaip prasidėjo Dėdytės ir Tetytės komedijos, tai jau nieko nebuvo galima susigaudyti. Žmonės klykė, švilpė, juokėsi. Ir tas nelemtas Baltramiejus, Cecilija, "sūnus" Anupras, pagaliau dar ir dėdė Celestinas prisidėjo prie kome-

Mažutės Margučio Dainininkės. K. Šimkus ir B. Rudis, kanklėmis groja. Vidury jų, mok. H. Mockevičiutė.

dijų..... Sunku aprašyti kaip ten buvo. Reikia gyvomis akimis pamatyti jų vaidinimą.....

Po komedijų, vėl dainos. Margučio Merginų Choras, su dain. J. Urbonu, padainavo "Mano Gimtinė" pajvairinant ją trims balsais. Taip pat visi sykiu ir su dain. Ona Biežiene, padainavo "Neseg sau rožės prie kasų"..... Po dainų, dėdė Celestinas atsivedė mažutes mergaites pašokti "Suktinį" ir kitus šokių. Tada visi pradėjo rinktis į sceną su savo M-Peratoriums ir "MARGUČIO BANDWAGONAS" vėl savo štukas pradėjo. Padainavę, pajauokavę iš Cecilijos, kad ji liko si "senmergauti," nes "Baltramiejus," jos kavalierius "pabėgo"; mes visi dainavome su publika. Visą salę skambėjo nuo dainų. Taip ir nepajutom, kaip prabėgo linksmas Margučio vakaras. Jis būna syki metuose ir savotiškai įdomus. Margučio Štabas vis ką nors sugalvoja savotiško, originalaus..... Tą patį vakarą, pats Pūstapėdis, specialiai atnešė parašęs naują dainą apie nacių šeiminkavimą Lietuvoje. Tą dainą tuojau padainavo Cicero "Triukė," gaida "Kai aš grėbiau lanką šieną"..... Margučio Štabas gamina dainas, juokus, muziką, pačias paskutiniąsias valandas prieš vaidinimą.....

Tai tiek trumpai apie mūsų parengimą per Padėkos dieną. Šiame Nr. jūs rasite dainelių, kurias galite prisiminti tą vakarą, pasidainuoti.

Po programos sekė šokiai iki 1 val. ryto. Jaunimo privažiavo labai daug. Šokiams grojo BOB TANK orkestra iš 18 muzikantų..... Tiek jaunimo ir senimo į parengimus, tik Margučio M-Perija gali sutraukti. Dabar Margutiečiai ruošiasi minėti 10 metų Radio Laikraščio sukaktuves bal. 11-12 dd. Margučio Radio Laikraštis įsteigtas bal. 11 d., 1932 m. Jis buvo ir yra vienišelis vakarinis radio laikraštis visos Amerikos Lietuvioj.....

Rengimės ką nors įdomaus su ruošti bal. 12 d., 1942 m. Ruošimės prie didelių iškilmų. Mūsų minėjimas pripuola tą sekmadienį po Vėlykų, bal. 12 d.

DĖDYTĖ JERONIMAS RAŠO.

Sveikučiai!

Sveiki sulaukę Advento švento! Jau ir Kalėdos netoli. Krismų prezentus reikės pirkti. Nežinau ką ir už ką aš pirkčiau Krismų prezentus..... Su Darata man švakai sekasi. Po Kalakutinių mudu visai negaliva "rodos rast." Anąsyk nusitariau tą Anuprą — "daptuotą sūnų" lauk vyt, tai ji ką tik man akių neišdraskė..... Pats nežinau kas reikės daryti. Turbūt prisieis pas "lajerį" eit.....

Na, geriau bus jeigu mes savo naminius griekus užtylėsime. Kaip šeimynose taip visur kitur, naminiai nesusipratimai kišama po suolu. Jeigu aš savo, su Darata nesutikimus vilksiu viešai, tai bus taip, kaip cicilistai su krikdemaiais, kad nori išvilkti visus Lietuvos tautininkų valdžios darbelius amerikonomams, o tie, visai nenor girdėti kaip lietuviai sugyveno ir kaip jie nor sugyventi..... Kas darbo amerikonomams ar anglams kaip Lietuvos valdžia valdė. Bile valdė, bile buvo valdžia. Su ta valdžia jie "dy-lino" per tryliką suvirš metų ir viskas buvo gerai. Amerikonai ir anglikonai nori Lietuvos valdžiai pagelbėti susidaryti. Jie visiems gelbsti, kas tik pliekia kailį vokiečiui. Lietuva nuo senų čėsų su vokiečiais nesugyveno. Su ruskiu, buvo net ir giminės iš karališko sosto. Nuo senovės Lietuvos kunigaikščiai su ruskais kunigaikščiais giminiavosi. Well..... mes galėsime

ir ateity giminiuotis, ale tik visa bėda, kad dabar ruskiai neturi tų kunigaikščių..... Na, ale ką mes galim žinoti kas bus po karo? Gali Stalinas pasiskelbti kokiu caru Nikolaška III ir vėl giminiuosimės.... Ruskis atima ir vėl atiduoda. Kas kita nuo vokiečio: iš jo negausi atgal. Žiūrėkit per kelis šimtų metų anie valdo mūsų brolius prūsus. Nuo Klaipėdos, už Tilžės, Karaliaučiaus, tai vis žemė mūsų brolių prūsų. O pamėginkim atgauti ją iš vokiečių?!..... Tuoju per nosį gausi.... Žiūrėkit Klaipėdos kraštą, katras jau neatskiriama žemė nuo Lietuvos, aną metą, liepė atiduoti su gražumu, o ne, tai atsiims ginklu. Turėjo Lietuva atiduoti, ba juk neisi su "fliuku" peštis.....

Tai matot kaip yra ant šio margo svieto. Kas stipresnis, to ir teisybė. Man tai vis norisi, kad Angličanas su Amerikonu parodytų kumštį vokiečiui. Tos dvi kontrės yra kur kas galingesnės ir smarkesnės. Aš misliju, kad vokiečiai ir tą žino. Delto jis neva komunistus nori išnaikyti iš Rusijos, o angličanams nieko nedaro. Jeigu ir išmeta kokią surūdijusią bombą, tai viskas. Mat bijo amerikonių. Jis žino kad amerikonių prisirengę, tik laukia progos. Vokiečių sumušti yra lengva, tik reikia žinoti iš katro galo pradėti..... Delto dabar angličanai ir amerikonių studijas daro, kur atrast skaudžiausią vietą. Kaip atrast, tada "kaput" vokiečiui..... Žinoma, atrast ima laiko.....

Užteks. Laukime šventų Kalėdų, o sulauksime daugiau švenčių..... Kalėdos šįmet ketverge. Turėsime daug šventų dienų. Bus beveik keturios dienos šventa.....

Likite sveikučiai iki kito syčio.

Jūsų Jeronimas.

Naciams Užėjus

(Gaida: "Kai aš grėbiau".....)

Kai ėjau aš per rugienas,
Lietuvoj, Lietuvoj.
Sutikau ten nacių vieną,
Tamsumoj, tamsumoj.

Kaip suriks jis: "Donner Vetter!
Kom curik! Kom curik!"
Aš pamisliu kas jis klausia:
"Ką turi? Ką turi?".....

Viens "globėjas" išsikraustė,
Kits atėj', kits atėj'!.....
Mūs tautiečiams akis drasko,
Kaip katė, kaip katė.

Kenčia broliai Lietuvoje,
Vargelius, vargelius.
Ima naciai kas papuola —
Karvelius, paršelius.....

Kad išvargusi mamytė,
Nor užmigt, nor užmigt.....
Nacius šaukia jai po langu:
"Du forrikt! Du forrikt!".....
Pūstapėdis.....

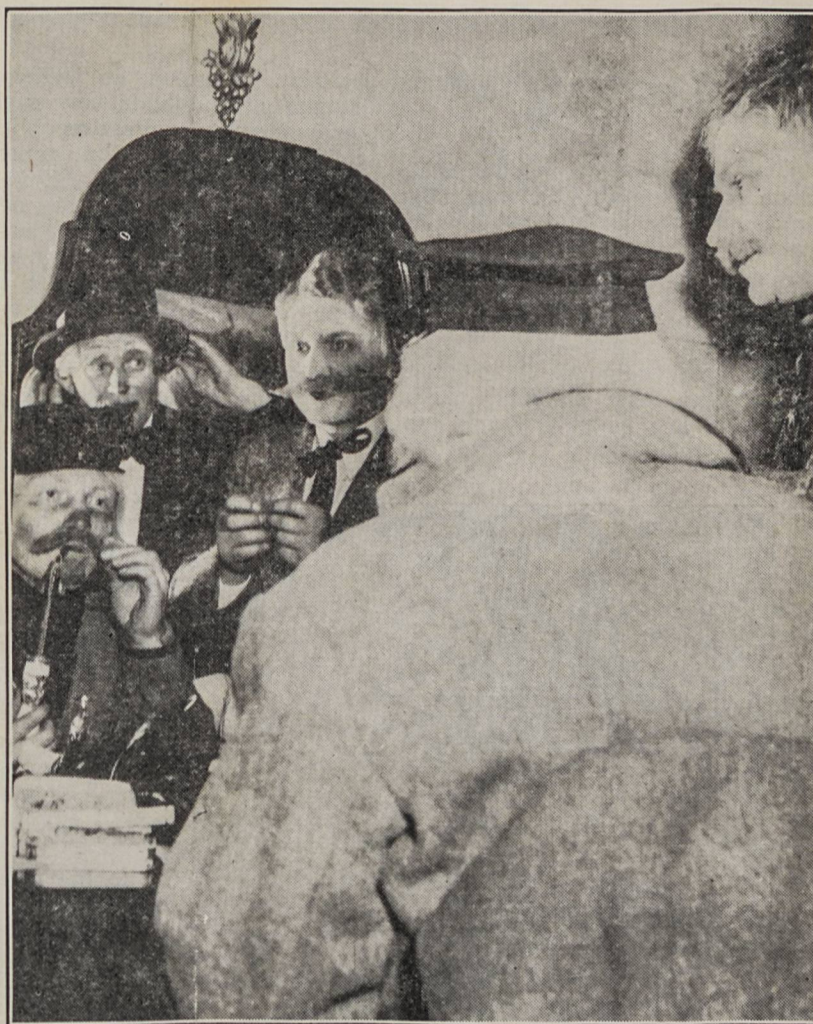
Dzingeliukai.....

Margutis dainuoja:

Sveiki broliai susirinkę,
Iš Chicagos ir aplinkui.
Dzingel, dzingel.....
Šiandien, per Padėkos Dieną,
Mes palinksim kiekvieną.
Dzingel.....
Mes atsivežėm dainelių,
Muzikos, kalbų, juokelių.
Dzingel.....
Žadam kelti veseliją,
Baltramiejui, Cecilijai.
Dzingel.....

Baltrus dainuoja:

Sveikos ciocės ir dėdienės!
Aš kviečiu jus, vakarienės.
Dzingel.....
Aš išspirgiau kalakutą,
Kaip Jeronim's, — tokį drūtą!
Dzingel.....
Šiandien mano veselija,
Ženysiuos aš Ceciliją.....
Svočia dainuoja
Šliubą, žadėj duot uždyką,
Mums Baltutis, per Velykas.....
Dzingel.....
Svočia dainuoja:
Aš švočia, Butkų Barbora —
Tau iškepsiu "kėksą" storą.....
Dzingel.....
Tai bus šauni veselija,
Baltramiejaus — Cecilijos!.....
Dzingel.....

Baltramiejus, K. Šimkus ir "Dėdė" Celestinas ruošiasi eit į sceną vaidinti. Fot. J. Urbonas nufotografavo juos prie veidrodžio.

FOR DEFENSE

BUY
UNITED
STATES
SAVINGS
BONDS
AND STAMPS

ON SALE AT YOUR POSTOFFICE OR BANK

Geras Stonas

Cecilijos daina:

Geras mano buvo stonas,
Kavalierius privilioti.
Bet pabėgo, viens šėtonas
Ir aš vėl likaus mergiotė.....

Nežinau kas reiks daryti?
Gal į klioštorių reiks stoti?.....
O gal reiks vėl Baltramiejų,
Antrą sykį suvilioti?.....

Vyrai šiais laikais pabrango,
Kaip šilkinės pančėkaitės.....
Turim imti kokie yra,
Ba paliksim senmergaitės.....

M A R G U T I S

Metams \$2.00
Pusei metų \$1.00

Adv. Antanui Oliui Pagerbti Puota Gražiai Pavyko

Vakarienė įvyko Stevens Viešbuty — Dalyvavo Daug Svečių

Padėkos Dienoje, lapkr. 20-tą, tuoj po Margučio programo, Stevens viešbuty įvyko vėlyva vakarienė (Supper Party) adv. Oliui pagerbti. Mat, praeitą mėnesį Illinois valstijos Gubernatorius Dwight H. Green, paskyrė adv. Olį valstijos Finance Departamente, kaipo taksų bylų tardytoją. Pagerbtuvių puota buvo labai draugiška, jauki. Dalyvavo arti pustučio šimto svečių — Olio draugų, republikonų

partijos darbuotojų ir įžymių visuomenės veikėjų, ir nors pagerbtuvės buvo suruoštos republikonų partijos užsitarnavusiam asmeniui, vienok į jas atsilankė didelė reprezentacija ir iš lietuvių demokratų partijos darbuotojų, su teiseju Zuriu, Parkų Komisionierium Al. Kumskiu, naujai paskirtu miesto prokuroru adv. Vasiliausku-Vasalle priešaky, ir kitais.

Puotos toastmasteriu buvo adv. Juozas Grish, kuris ne tik republikonų partijos reikaluose, bet ir svarbesniuose lietuvių darbuose,

daug darbuojasi kartu su adv. Oliu. Jisai pakvietė visą eilę kalbėtojų, kurie patiekė gražių, širdingų linkėjimų vakaro garbės svečiui adv. Oliui, ir jo žmonai Verutei. Kalbėjo adv. A. Lapinskas, Olis-Vasalle-Lapinskas firmos narys ir ilgametis draugas, Dr. Steponas Biežis, SLA. Daktaras-Kvotėjas, seniausias lietuvis advokatas Chicagoje adv. F. Bradchulis, Olio tėvas Antanas Olševskis, Lietuvos konsulas p. Daužvardis, komp. Vanagaitis, Dr. Vinikas, SLA. sekretorius, prof. K. Pakštas; kalbėjo taipgi S. V. atstovas Lietuvai p. Norem, didelis Olio prietelis ir ilgametis draugas Juozas

“Spykerių” stalas adv. Oliui pagerbti puotoje, Stevens viešbuty. Gaila, kad fotografas negalėjo visų “spykerių” suimti į vieną nuotrauką, nes stalas susidarė labai ilgas. Paveiksle matomi, iš dešinės į kairę: Dr. M. Vinikas, SLA. sekretorius, solistė Ona Biežienė, Lietuvos konsulas Chicagai p. Daužvardis, p. Vanagaitienė, Amerikos ministras Lietuvai p. Norem, p. Olienė, adv. Grish, adv. Olis, poni Grish, Olio tėvas Antanas Olševskis, teisėjas Jonas Zuris, A. Valančius, p. Pietkevičius, komp. Vanagaitis, p. Duobienė, p. Pietkevičienė, p. Zurienė. Paveikslan nesutilpusieji “spykeriai” buvo: bankininkas Jonas Kazanauskas, p. Lapinskienė, Dr. Biežis, p. Duoba, prof. Pakštas, adv. Lapinskas, adv. Bradchulis, p. Bradchulienė, pp. Bachunai.

(Foto. Julian Urbonas)

Bachunas, teisėjas Zūris ir kiti. Ilgesnė kalbą pasakė teisėjas Zūris tikrai nesigailėdamas komplimentų garbės svečiui. Teisėjas Zūris savo kalboje pasakė, "Jau penki metai klausau įvairias bylas skirtinguose teismuose. Man tenka išklaudyti daug gerai ir blogai prirengtų bylų, ir turiu pasakyti, kad per tuos penkiuos metus, visi advokatai, kurie turėjo "keisus" mano teisme, nei vienas iš jų neturėjo prirengęs savo bylų taip gerai, rūpestingai, kaip adv. Olis..... Jis atsižymi ne tik savo profesijoje, bet ir visuose jam pavestuose darbuose. Aš linkiu jam atsiekti pačių viršūnių Amerikos politikoj bei lietuvių veikloj. Adv. Olis mums, lietuviams, gėdos niekad nepadarys...."

Pabaigoj pats p. Olis padėkojo visiems svečiams už gražius linkėjimus ir sveikinimus. Programa užbaigta su Amerikos ir Lietuvos himnais, kuriuos sugiedojo solistė Ona Biežienė, pritariant pianistui Jonui Byanskui ir publikai.

Svečių tarpe matėsi Cicero stambieji biznieriiai Miliauckai, Bernadišiai, katalikų ir republikonų darbuotojas Anastazius Valančius, iš West Sidės bankininkas Jonas Kazanauskas su draugais, biznieriiai Jovarauska iš Brighton Park, prokuroro Vasalle uošviai Smitai, Vengeliauskai, jaunavedžiai Dr. Jakubs su žmona, Saldukai, Pietkevičiai, Balniai, iš Marquette Park biznieriiai Mikšys su šeima ir draugais, biznieriiai Bartz, Šturmai, Grybai, Visbarai, Palakai; iš Bridgeporto Sandaros redaktorius Vaidyla, republikonų darbuotojas Matas Biekša, biznieriiai Šemeta su šeima ir draugais iš De Kalb, Ill., biznieriiai Cukurai, Čėsna ir kitų kolonijų veikėjai. Pabaigoj programos atsilankė Lietuvos svečiai, prezidento sūnus Julius Smetona su žmona ir kap. Povilas Labanauskas. Puotai pasibaigus visi svečiai grįžo atgal į didįjį Grand Ballroomą pasižokti Margučio parengime.

Adv. Olio pagerbtuvių puotos surengime daugiausiai pasidarbavo adv. Juozas Grish ir Marquetteparkietis biznieriiai p. Mikšys. Puotą rengė Republikonų Partijos Lietuvos Divizija.

L. L.

VANAGAIČIO DAINOS

- 1, Mamytė,
- 2, Dainuok man dainą,
- 3, Godelės,
- 4, Naktis svajonėms papuošta.

Visos už \$1.00.

"PP" IR PREZIDENTAS

Socialistų "simpatizatoriai" dėjo visas pastangas, kad Lietuvos Prezidentas A. Smetona atsilankytų į socialistų choro parengimą ir "pasidžiaugtų opera".....

Tame nieko blogo. Juk ir "dūšiai" reikia peno..... Bet socialistų šulai užkviesdami Lietuvos Prezidentą į savo parengimą, savo laikraštį skelbė kad bus "pp. Smetonai" (!). Gi tikietus pardavinėjusieji "cicilikiukų draugučiai," sakė kad atsilankys ir Lietuvos Prezidentas ir loža išdabino.....(!)

Kodėl buvo vedama tokia dviveidiška "reklama?" Gal norėta išvengti aukavimo? Paprastai, Lietuvos Prezidentas, už savo atsilankymą, gauna auką Lith. Nat. Relief Fondui. Įdomu, kiek socialistai paaukaus už atsilankymą jų parengimui ne tik Lietuvos Prezidento, bet ir visos šeimos?

Dabar kitas dalykas. Nespėjo Prezidentas sugrįžti iš socialistų parengimo — "operos," jau socialistų pastogėj pyškėjo mašinos spausdinamos laikraštį apie p. Smetoną, kaip "prezidento" neteisėtumą, uzurpavimą valdžios ir t. t.....

Koks gražus atsidėkojimas! Tik socialistai taip moka.....

Ne "PP." o P-s.

Pūstapėdiški Čemeryčiai

Socialistai vis kimba prie Smetonos, kodėl jis neduoda atskaitų iš "priešdemokratiškos" Lietuvos. O aš norėčiau žinot apie "atskaitas" SLA., "antrojo skridimo" ir kitų, dar netaip senų biznių.....

* * *

Man nesuprantama, kodėl krikščionys demokratai nusitarė pripažinti Lietuvos Prezidentą prezidentu, ministrą — ministru, konsulą konsulu, o socialdemokratai — ne! Jie ministrą, konsulą — vadina tikru, Lietuvos tautininkų valdžios vardu, bet prezidento nepripažįsta. Turbūt buv. prez. Griniaus sūnui, nori nors tuomi, atsilyginti už dalyvavimą piknike.....

* * *

Kada Lietuvos konsulas Chicagoje nusiunčia pakvietimą socialistams, dalyvauti kokiam nors mišingui, tai tie, pirmutiniai atbėga: jie dalyvauja, klauso įsakymų ir t. t. Aš nesuprantu tokios socialistų politikos. Juk konsulas tebėra Lietuvos Prezidento A. Smetonos skirtas toms pareigoms. Kodėl jį ir gerbia ir konsulu vadina, o Smetoną tik su "p." paminavoja!

Margučio Žinios

....Margučio Štabas po pasekmingo "Kalakutketvergo," galvoja apie 10 metų Radio Laikraščio paminėjimą. Vieni pataria rengt bankietą, kiti šokių, dar kiti — didžiulį parengimą. Sukaktuvės bus minima 11 bal. per radio, o 12 — kur nors svetainėj.

Lankėsi Chicagoje ir Margutys kap. P. Labanauskas, J. Šarkauskas ir abudu pasisvečiavę, sutarė važiuot ir išvažiavo į California.

Adv. Zuzanna Šalnienė lankėsi Chicagoje ir nepamiršo atlankyt Margutį. Paviešėjus keletą dienų Chicagoje, grįžo atgal į Bostoną.

Casey Deveikis buvo atvykęs į savo tėvelių — Kazio ir Onos si-dabrinų vestuvių puotą, kurią jie atšventė lapkr. 29 d. Casey 30 lapkričio grįžo atgal pas "Dėdę Samą" į kariuomenę.

Dain. J. Urbonas žada tuoj po Kalėdų vykti į Clevelandą ir paviešėjus pas saviškius, grįžti vėl Chicago. Į Pietų Ameriką bijo važiuot iš priežasties karo jūre.

Margučio "Bandvagonas" nutilo per Adventą. Laukime, gal per Kalėdas atvažiuos.

Sandaros "šimtinės" moterys su savo kuopa, surengė smagų vakarėlį Dariaus-Girėno svetainėj lapkr. 30 d. Publikos, nors ir blogam orui esant, buvo daug.

Parengimų prieš Adventą, Chicagoje netrūko. Vienur vestuvės, kitur parės, jubiliejai, koncertai, šokiai ir t. t. Bet netruks jų ir prieš Kalėdas.

Margučio komedijos važiuote nuvažiuos į Cicero, pas Moteris iš Sąjungos, sausio 11 d. Šv. Antano svetainėj žada visus ir visas, maloniausiai priimti ir pavaišinti.

Barborai. Jūs turite kreiptis į Lietuvos Atstovybę, Washingtone, prašant kad jūsų gimines leistų atsiimti į Ameriką iš Rusijos. Dunksnokite, o durys bus atidarytos.

Skaitytojai. Popieris ir darbas spaustuvėj pabrango, o prenumeratoros nekeliame, delto Margutis toks "sukūdes." Laukite Kalėdinio Nr. Jis išeis su gražiu "overkaučiu."

J. STRAZDAS

SUGRĮŽO

KETURIŲ VEIKSMŲ IR VIENO
PAVEIKSLO VAIZDELIS

Siužetas skolinčas

(tęsinys)

DIČKUS — Kiti tave įtarė..... tave matė, kaip vaikščiojai apie pilekalnį trečiojo po jauno naktį. Iš kalbos labiau suprato, kad tu viską žinai, kas buvo ant kalno..... patvirtino dar ir tai, kad atvažiuojęs niekinai lietuvių, kuris prašė tave pargabenti Lietuvon laikraščiu..... mums visiems rodėsi, kad tu priešingas tam sunkiam darbui..... kurį mes dirbame, liedami kruviną prakaitą..... aukodami gyvybę, tai mūsų turtas..... tai mūsų auksas!..... (Vėl apglėbia.) Atleisk, sūneli, atleisk dobielėli..... sielvarte viską pasakai.

RAULAS — Atleidžiu, tėveli, atleidžiu; pasistengsiu užmiršti (bučiuoja ranką).

DIČKUS — Bet Juodis, Juodis..... kas galėjo tikėti.

PETRAS — Liežuvis ringuoja kaip gyvatė ir nekaltą įkanda. Tik-ką sugrįžo Gaižutis ir pasakojo matęs rašant protokolą ir Juodis buvęs tarpe policijos.

DIČKUS — Lai būna paniekintas iki paskutinei gyvenimo valandai! Ir tas tebūna paniekintas, kas jį pasveikins Dievo vardu. (Susmunka ant suolo.)

(Įeina keletas KAIMIEČIŲ, nusiminę, kai kurie apsiverkę.)

PETRAS — Kad jis nusilaužytų kojas bevaikščiodamas po mūsų laukus! Teužspringsta tais pini-gais, ką gaus už nekaltą žmogų!

BALSAI — Jau jis nebegrįš.

PETRAS — Ir Švedas negrįš! Kaip kokį vagį ar galvažudį nuvarys Kauno kalėjiman.

(Įeina RUPINAS.)

RAULAS — Rupin, ar tu tikėjais iš Juodžio ką nors panašaus? Ar galima kuo tikėti pasauly, jei žmonės ėdasi kaip šūnes, parduoda viens kitą, kaip kokie vergai! Kur tas numylėjimas tos žemės, tas tikėjimas, ką tu anąsyk taip gerėjeisi? Jis augo čia pat pirkelėje, vietinė duona išmaitino — o jis koks! Mane pirštais badėte, vadindami net atskalūnu, vokiečiu! Bet kas jis, tasai jūsų brolis? — Mane net gimtasai tėvas įtarė, jog aš išdaviau Švedą.....

(Skausmas suspaudė jo širdį, apsiverkė.)

DIČKUS — Sūnau! meldžiu tavęs, atleisk man.... tokiam širdies skausme pats nejutau taip pasakęs.....

RUPINAS — Tasai galvažudys neišvengs bausmės! pražus nuo tos pat galybės, kurią paniekino.

PETRAS — Švedo namiškiai spėja greičiau skundę iš keršto, kad nedavė jam Barbės.....

RUPINAS — Judošius! Užmiršo, ką daręs.

BALSAI (dejuoja.) — Vargas mums, vargas..... ir vėl pradės taisyti po teismus..... nežinia nei ką pradėti.....

(Tolų griaustinis graudžia.)

RUPINAS — O kur Rožė?

RAULAS — Išėjo..... dabar baisu bus ir prakalbinti..... kam be reikalo žėisti jos širdį.

RUPINAS — Tiesa, broliuži..... Sužeistas žvėris ir nelaimės prispaustas žmogus turi vienodą būdą: įlįsti tik į juodą duobę ar į tankią girią ir pasislėpus kentėti!

BALSAI — Jau jis čia negrįš, nėra ko bijoti..... Mirtinai užmuštų! Atėjęs dar vėl ką nors išduos!

RAULAS — Žmonės užmirš, pagalios pradės bijoti.

RUPINAS — Tai tu, Raulai, nepažįsti mūsų žmonių. Ne, neužmiršta jie skriaudos ir sykį įžeisti, nieko neboja!

PETRAS — Jau dabar visam krašte pasklydo žinia, kad trūko viena plieninė retėžio kilpa.

(Smarkiai sužaibuoja ir trenkia perkūnas.)

Tartum ir gamta užjaučia mūsų bendrai nelaimę.

RAULAS — Prašau tamstas pirkion, matomai, bus audra..... ten galėsime pasikalbėti.....

VISI (įeina pirkion.)

(Vėl žaibuoja ir trenkia. Pakyla audra. Perkūnija. Valandėlė scena tuščia.)

ROŽĖ (įeina pamaži, susikuprinusi, apsiverkusi.) — Dieve, Dieve..... kas galėjo tikėti, kad mano brolis taps išdaviku?..... Kur reikės dingti..... kur pasislėpti—— (Perkūnija — audra šėlsta). Nei žmonės priims, nei žemė..... (Verkia, susiriečia kampe prie sienos.)

JUODIS (po valandos įeina girtas; kareivio kepure ir milinė, kažką niuniuoja, švilpauja.) — Aš jiems visiems parodysiu..... duosiu pipirų..... (Girdėti Rožės verksmas — priėjęs žiūri.) Tai tu čia? Ko sėdi akis išvertus? Greičiau eik namo! Tuojuo parnešk degtinės ir duok valgyti!

ROŽĖ (verkia ir nieko neatsako.)

JUODIS (sugniaužęs kumščias, prišoka arčiau.) — Ar pasijudinsi iš vietos, ar ne? Girdėjai!

ROŽĖ (atsistoja, drebančiu balsu.) — Ko tu čia šūkaiji? Šis kiemas ne tavo, čia gyvena dori žmonės, o ne žmogžudžiai ir parsidavėliai. Eik ten, iš kur atėjai!.....

JUODIS — Tai tu šitaip? (Puola prie jos, pradeda mušti, spardyti ir už plaukų tasyti.) Štai tau, pajuodele! Štai! Štai! Štai!

RAULAS (greit išbėga iš pirkios, nutveria Juodį už sprando.) — Tu žmogžudy. Leisk jos plaukus! Nes tuoj kaip kirmėlę sutrinsiu! Kokią turi teisę mušti nekaltą moteriškę? Lauk iš čia!

JUODIS — Tu pats lauk iš čia! Užmušiu ją, jei norėsiu. Kas tau darbo, svieto valkata? Ji turi manęs klausyti, o jei neklausys, galas!

RAULAS — Kol aš gyvas — tu jos nenuš! (Pribėga prie Rožės, kuri vis tebedejuoja.....) Rožė, Rožyte! Ar silpna? (Atneša vandens, aplieja jos veidą.)

JUODIS (sėdasi po medžiu ir kaž-ką niurna. Žaibuoja, graudžia, tik jau silpniau.)

RAULAS (vis gaivina Rožę.)

JUODIS — Aš jums visiems duosiu pipirų!..... Užteks valkiotis ištisas naktis..... niekšai..... visi būsite kalėjime.....

ROŽĖ (vos girdimu balsu). — Viešpatie! už ką mane baudi?

RAULAS — Nurimk..... prašau užsilaikyti ramiau.....

JUODIS — Ar dar nepastipai? Pasimokei, kad prieš mane nei burnos neatidarytum, o tik akilai klausytum įsakymų? Aš tave išmokysiu tvarkos! Aš tave taip pačiupinėsiu, kad tu ir šešėlio bijosi..... Nesivalkiosi daugiau naktimis su vagiais ir vyriaušybei nesipriešinsi!..... (Tolų žaibuoja ir tyliai graužia). Švedo viešpatavimas pasibaigė, pasibaigs ir jūsų!..... Eik tuoj namo, nes tuojau kaulus sutrupinsiu!.....

ROŽĖ — Eisiu, tik ne į išdaviko namus..... (Nori atsikėlusi eiti).

JUODIS (prišoka prie jos, užsikėsi). — Niekur neisi! Eik namo!

RAULAS (atstumia šalin). — Šalin išgama! Jei nenurimsi — nušausiu kaip šunį!

ROŽĖ — Eisiu pas žmones! Čia dabar ne mano tėviškė, kur mane kankins kaip žvėrį — ne mano brolio pirkia — tik niekšo, pasidavėlio, išgamos ir girtuoklio! Tegu tos tėvų sienos tave prakeikčia, užspringk paskutiniu duonos kąsniu, ką rasi savo apleistoj pirkioj..... tu..... tu išgama!

JUODIS (vėl šoka mušti). — U-u-u! prakeiktoji....

RAULAS (nutveria už sprando — atmeta šalin). — Lauk iš čia! Tau čia vietos nėra. Tu neprivalai dūkti ir daryti daugiau skriaudų — bet eiti už kalnų ir girių, kaip Kainas kad ėjo! Lauk iš mano kiemo — kitaip nušausiu!

JUODIS — Na, na, negązdink..... ateis ir tavo eilė..... (Pamaži išeina).

ROŽĖ (puola prie Raulo, bučiuoja jo ranką). — Koks tamsta geras žmogus!

RAULAS (greit ištraukęs ranką, susigėdinęs). — Ką čia tamsta darai?!..... Ar labai užgavo?

ROŽĖ — Širdį labiau skauda, negu kūną.....

RAULAS — Galėjo mirtinai užmuštį..... Eiva pas mus.....

ROŽĖ — Ačiū tamstai..... (Vėl pradeda verkti). Kur reikės dingti?..... Jokios pastogės..... Mano pirkioje nieko neliko, tik viena gėda ir išdaviko sesers vardas.....

RAULAS (apkabina verkiančią Rožę). — Tu mano miela! Kokia tu nelaiminga!

ROŽĖ — Ko aš grįžau į to netikėlio pirkį ir jį prikalbinau likti!..... Būtų kur išsigrūdęs, būtų viskas gerai.

RAULAS — Neverk, Rožyte..... tu juk nekalta!... Tave kiekvienas paguos ir pasigailės..... Jo daugiau nematysi! Neverk, mano balandėle..... (Nori ją pabučiuoti).

ROŽĖ (atsipeikėjusi). — Tamsta!..... Taip netinka..... leiskit..... turi savo sužieduotinę..... nepadoru.....

RAULAS — Ką aš darysiu! Taip tave karštai ir nuoširdžiai pamylėjau..... taip širdį traukia..... Pamatęs tave pirmą sykį — pajutau širdyje prie tavęs tyriausią meilę..... ilgai kovojau ir kovojau, bet veltui..... Rožyte, būk mano ant amžių! Nevargsi daugiau vargelio. Nuvažiuosim užsienin ir būsimė laimingi!

ROŽĖ — Ne..... Nevyliok tamsta..... Negaliu būti žmona tokio pono, aš kaimietė, sesuo išdaviko.... Aš sodžiaus niekaip neapleisčiau..... Veltui svajonės.... Leisk tamsta..... (nori eiti).

RAULAS — Jeigu mane šiek tiek mylėtum, be abejo liktum mano, bet, rodos, tu kitą myli?

ROŽĖ — Tamsta esi vertesnis geresnės meilės..... negu mano: aš nemokėsiu..... Palik mane ramybėje.... Pamatę žmonės mudu besiglamonėjant — turės progą įtarti..... Lik tamsta sveikas..... (Meiliai pažiūrėjusi į Raulą, išeina).

RAULAS (žiūri paskui ją, tartum apsvaigęs). — Kas bus? Ką aš darau?..... Juk Štetine..... (Nebaičia sakinio, tik susiima galvą ir taip stovi be žado).

UŽDANGA.

(Pabaiga bus Kalėdiniam Nr.

SAULUTĖ TEKĖJO

Saulutė tekėjo, lapeliai mirgėjo,
O du broliai - brolužėliai žirgelį balnojo.

Žirgelį balnojo, su žirgu kalbėjo:
"Oi, žirgeli juodbērėli, josim pas mergele."

Per laukelį jojau — laukelis dundėjo,
Kur pakliudžiau akmenėlį — ugnelė žerėjo.

O štai ir prijojau uošvelio dvarelių:
Nauji vartai užrakinti variniais rakteliais.

O išeik, išeikie, uošveli - tėveli
Ir priimkie mane jauną ir mano žirgelį.

Sėdžiu už skobnelių, žiūriu pro langelį:
Sniegti, lyja, rasa krinta ant mano žirgelio.

Oi, uošveli mano, uošveli - tėveli,
Kad priėmei mane jauną, priimk ir žirgelį,

Oi, ženteli mano, ženteli - vaikeli,
Nepristačiau naujų stonių dėl tavo žirgelio.

INKLINGS

by
GEORGE RUDELIS

CAPTAIN PAUL LABANAUSKAS, recently of Lithuania's Navy, visited in Chicago for several days. Arriving in time for the Margutis Thanksgiving Festival, he remained for several days prior to his departure for Los Angeles, Calif., where he expects to make arrangements for taking on duties as an officer of the Merchant Marine. He has promised to write about his experiences for readers of Margutis.

JOHN ŠARKAUSKAS, a licensed Civil Aeronautics Administration "flight mechanic" and well known to our readers as the former "INKLINGS" author, also departed for California on December 2nd..... but it's only a stopping off place for him. He continues to one of the outposts of **Pan-American Airways** where he will take up his duties shortly. Our congratulations and best wishes..... and we'll be waiting for those promised letters from someplace on the Pacific Ocean.

"JAUNOJI LIETUVA" has a dandy little comic sketch that they're planning on presenting at various cities this winter. **"Tarnas Įpainiojo"** was the hit of the **Sandara** (Chapter 100) affair at Darius-Girėnas Hall, November 30th. Next stop is Racine, Wis., December 11th. For the latter event, the entire group of "Jaunoji Lietuva" members will make the journey via North Shore "streamliner." Incidentally, a brand new play is now in rehearsal for the clubs own initial dramatic presentation January 25th, at the Lithuanian Auditorium. Watch the next issue for details.

STEPHANIE GERDILAS had a birthday December 2nd, but she wouldn't tell us how old she was. We don't really care — but we did want to know how many candles we ought to have put on the birthday cake.

RUSS MORGAN, a young Lithuanian orchestra leader, will be featured at **"A NIGHT OF STARS"** to be presented at the **Cicero Stadium**, Sunday December 28th. Among the cast will be Eleanor Conrad, honor student of Mundelein College, baritone Algird Brazis, tenor **Victor Bender**, Chicago's singing Bartender **Frank Jakavičius**, a girl's accordion trio, and other specialty acts. If **John Smith Urban** can get away from his Cleveland "wedding" in time, he'll be there too. The event is being staged by the **Lithuanian Sportsmen's Association** and the proceeds will be added to the ever swelling funds of the **Lithuanian National Relief Fund**.

LONGINAS LABANAUSKAS, recently married Lithuanian Consulate secretary is planning a new venture — but he's secretive about it. We're anxious to know what it could be.

"VYTAUTAS EMERSONAS" (remember Saturday Silhouette's "dapper" announcer?) is going to school now-a-days, preparing for a specific personnel position in one of our new defense plants. He expects to complete his training period in a short time and then will assume duties in the training of others. Somehow I don't think that he'll ever forget the law business.

JOSEPHINE SOKAS, Margutis Girls Chorus member, has a new "ice-box." The fact was proven to quite a number of friends after the **Teisybės Mylėtojų** dance November 30th, when she invited everyone that she knew to her home for a "raid."

"UŽ SKRUOSTU RAUDONU" is the title of the brand new song written by the Margutis Small-Girls Chorus director, **HYPATIA MACKEVIČIUS-MACK**. The song was first presented at the Margutis Thanksgiving Festival, later during the Margutis Radio Broadcast of December 1st. Written especially for a quartet, naturally the **Marquette Park "four little maids"** were chosen to do the honors. A very nice song with a soothing and catchy melody.

ANTHONY A. OLIS, hearing officer for the Department of Finance, State of Illinois, was honored at a reception arranged by members of the Lithuanian Division of the Republican State Central Committee, November 20th, in the Stevens Hotel North Ballroom. Several hundred friends and associates wished him a most successful career, and expressed their belief in his capabilities in his new position. Among the many guests called upon by toastmaster **Joseph Grish** were America's Minister to Lithuania, **Hon. Owen J. C. Norem**, Lithuanian Consul **Dr. Petras Daužvardis**, Lithuanian Alliance of America secretary **M. J. Vinkas**, attorneys **F. Bradchulis** and **Anthony Lapinskas**, Professor **K. Pakštas**, **Joseph J. Bachunas**, **Antanas Vanagaitis**, and other distinguished guests.

MARGUTIS THANKSGIVING FESTIVAL was truly a gala event when several thousand Lithuanians crowded into the **Grand Ballroom of the Stevens Hotel** November 20th. Starting off the evening with a program featuring all of the Margutis Staff members with the assistance of the new **Margutis Bandwagon Orchestra**, and concluding with excellent dance music by **Bob Tank** and **His Orchestra**, there was variety to suit everyone. During the dancing it was possible to see friends and relatives that one hadn't seen for a year (since the last Thanksgiving Festival) and in such genial company, everyone had a swell time. If you were among those present, and we're sure that you were if you could possibly have been, you know all about it. To those of you that could not join us in the celebration, we don't have to tell you that you missed a great show — you probably know it already. There's one consolation though — don't miss the **JUBILEE CELEBRATION** being planned by Margutis for Sunday, April 12th. You'll hear more about this affair as the time draws nearer.

MANO GIMTINĖ

Maironio žodžiai.

Al. Kačanauskas.

Andante.

Ten, kur Ne . mu . nas ban . guo . ja tarp kal .

nu, lan . ku, bro . liai varg . die . niai de . juo . ja nuo se .

nu lai . ku. Ten mo . čiu . té už . lin . ga . vo rau . do .

P. S. Kitam Nr. tilps visa daina ištisai.

Rašo Pūstapėdis.

ČIAP SUI

Kuomet du redaktoriai bedirbami prie vieno laikraščio susipyksta, tai vienas iš jų turi pasitraukt. Na, ir žinoma, pasitraukęs redaktorius stengiasi išleisti naują laikraštį. Mat be laikraščio, redaktorius negali apsieiti, kaip bajoras be aksominio kalnieriaus.

Kaip tik Dėdė Samas pradėjo ginkluotis tuoju pajutome visokio metalo trūkumą. Ne tik vario, misingio bet ir plieno jau trumpa. Na ir galų gale, kriauciuiam prisieis siūti su medinėm adatom, o barberiai turės skust su stiklu.....

Tai ot, kaip girdėtis, Stalinų Juozukas po truputį pradėjo "sirguliuoti." O tą matydami Amerikoj geraširdžiai komunistai puolėsi į pagelbą rinkti pinigus dėl liekarstų ir pasiūsti į Rusiją Juozukui. Taigi gerbiemieji, kurie turit "trijų devynerių," nuneškit į komunistų liekarstinį fundą. Išgydykim Juozuką, kurio dabar nei girdėt nesigirdi nei kur jis, nei ką veikia.....

"Brolis" Jurgelionis per "Vienybę" pranešė, kad advokato profesija neverta ne tik praktikuoti, bet nei mokintis. Bet aš pasakysiu štai ką. Kuomet Jurgelionis pradėjo mokintis advokatauti, tai jau buvo pusėtinai surembėjęs. Kur jo razumas tuomet buvo?!

Italija turi karalių, bet kuomet Musolinis paėmė valdžią į savo rankas, tai nuo to laiko karalius tupi kampe apdulkėjęs. Bet kaip dabar matosi, tai ir Musolinio tik smakras kyšo iš užpečkio, kuomet Hitleris pradėjo šeimininkaut.

Socijalistai nepripažįsta Smetonos kaipo Lietuvos Prezidento. Jei jau taip, tai aš nepripažystu

socialistų "papės" už "Daktarą," nes jis nieko nėra pagydęs, apart "pagimdymo" lietuviškų bolševikų. Jam geriau tiktų "Akušerio" titulas.....

Ateinančią vasarą įvyksta S.L.A. seimas. Taigi dabar gerbiemieji, atspėkit kas pirmiau įvyks: Ar Hitleris išstums Staliną iš Maskvos, ar Jurgelionis Bajorą iš "Tėvynės?.".....

Kiek laiko tam atgal, obalsis skambėjo taip: "Viso pasaulio darbininkai vieninkitės! Jūs nieko nepralaimėsit tik retežius, o išlaimėsit pasaulį!" Bet dabar pasirodo, kad tas obalsis skamba kitaip: "Viso pasaulio darbininkai šalininkitės nuo vienas kito, nes kitaip gausit kulką nuo savo draugučių!"

Ant kiek yra žinoma, tai Hitleris atėmė iš Stalino labai daug aliejaus. Tai ot sakau dabar naciai glės ašį tept ir per gavėnią blynus kepti.....

Leiskit I Tėvyne

Leiskit į tėvynę
Leiskit pas nacius.
Ten atšals krūtinė
Ir bus man "kaput".....

Pirm negu prūsokas,
Mumis užkankys,
Tai ir jo liežuvis
Per dantis išlys.

Man jausmai pakilo
Reik į kovą stot!
Nacius iš Lietuvos
Reikia lauk iššluot.

Naciška padangė,
Nemaloni ne!
Adolfą ir Juozą
Vis regiu sapne.

Nemuną gadina
Vokiški laivai,
Lietuviai dejuoja —
Oi vai, vai, vai, vai.....

Kuomet mes sulauksim
Lietuvos laisvos,
Nazių ir kacapų
Nieks ten nebijos.

Pūstapėdis.

ZIPERIS

Dar daugelis žmonių ir žmonių neįsivaizduoja, kokią svarbią rolę gyvenime, lošia ZIPERIS. Kada nebuvo ziperio, moterims buvo daug bėdos su guzikų siuvimu. Žiūrėk vyras parėjęs iš darbo ir šaukia:

— Ei, motin, įsiuk guziką į kelnes!.....

Nā ir prasidėdavo siuvinėjimo sezonas..... Vieną vakarą į kelnes, kitą — į švarką, trečią — į brulotą ir taip per dienų-dienas ir vakarus! Ieškok adatos, siūlų, guzikų ir vargk.....

Dabar kitoks laikas atėjo — ZIPERIO laikas. Patraukiai — ir užsegta.....

Dar netaip senai, moterys audamos kaliošus, turėjo šaukt vyrą arba burdingierių, kad užsegiotų. O dabar — trukt ziperį ir..... užsegta.....

Ziperis geras daiktas ir apsigynimui. Aš patarčiau pasisiūt tokį skūrinį maišą su ziperiu ir einant naktį kur nors per nepažįstamas vietas, neštis su savim. Jeigu pav. plėšikai užklyptų, tai įlindai į maišą, užtraukiai ziperį ir prie tavęs plėšikas nedasilytės.....

Ziperis geras ir moterims namie, katros su savo vyru pyksta. Jeigu vyras pradės bumbėt, norės už kasų nutvert, aptampyt, apdraskyt, pati įsilindai į tokį maišą ir..... apsigynei..... Ir miegot bus spakaina tokiam maiše.... Vyras galės kaukt apie maišą vaikščiodamas, kaip šuo apie ežį.....

Ir štai dar kitam dalykui ziperis yra geras. Pav. moteris nori kur išeit, o vyras nor ją pasekt. Tu užmovei jam maišą ant galvos, užtraukiai ziperį ir jis nei iš vietos nepasijudins.....

Ziperis geras ir gaspadinėms. Jeigu kepi žąsį, "turkę" arba vištą, antį, tai kepk su ziperiu. Prikimšai pilvą "nadzevonės" ir kepk. Jeigu nori pažiūrēt ar iškepus — patraukiai ziperį ir matai..... Neiškepus — vėl užtraukiai ir kišk po pečių, lai kepa toliau.....

Ką jūs norit, tą sakykit, o ZIPERIS yra labai sugadlyvus išradimas. Vartokite visi ir visos. Jis tinka prie visko. Tik jūs sau vie-ni išfigieriuokite. Jeigu ką nors geresnio išfigieria-vot, tai man parašykite laiškely..... Pūstapėdis.

IŠ "JAUNOSIOS LIETUVOS" VEIKIMO

Šį skyrių veda **Balys Armoška.**

Į ORGANIZUOTĄ VIENINGĄ DARBĄ

Yra sakoma, kad jaunuomenė moka ne tik svajoti, bet ir energingai dirbti. Energinga ir pasiryžusi jaunuomenė yra panaši į sraunią upę, kurios jėga galinga, jei tik ji įkinkyta į tinkamą darbą. Daug išsireikšimų ir palyginimų galima rasti su jaunimu, daug džiū ir garbingų žygių yra atlikusi jaunuomenė, ką liūdija visų tautų istorijos.

Lietuvių tauta šiandieninėje padėtyje, ypatingai išeivijos dalis laukia, iš savo jauniosios kartos, kuri vadinama gražioji ir energingoji tautos dalis, gyvesnio judėjimo, didesnio aktyvumo lietuvių tautinėje darbuotėje. Mūsų vyresnioji karta, susibūrus į didesnės ar mažesnės organizacijas nuveikė didingų darbų: dėl tėvynės Lietuvos, dėl gero lietuvių vardo ir stiprios dvasios palaikymo, savyje ir organizacijose. Tie jų žygiai ir darbai nebus istorijos pamiršti.

Mes jaunoji karta, esam vyresniųjų auklėtiniai ir jų darbų pasekėjai. Taigi ir į mūsų dvasios ir širdies jausmą, turi pabusti gyvesnis ir aktyvesnis pasiryžimas, organizuotis ir dirbti dėl savo tautos, dėl savo tėvynės. Poetas Vaičiūnas vienam savo eilėrašty jaunimui sako:

—Kas būdamas jaunas nedrįsta
būt džiaugsmo svajonių kurėju,
tam visas pasaulis nuvysta,
kaip rudenio lapas nuo vėjo."

Pasaulis platus ir įvairus ir jame galima visko sutikti, bet mūsų gali būti džiaugsmo svajonės. Jei mes savo pajėgimis sugebėsime tęsti ir išlaikyti, tą stiprią lietuvių dvasią ir pajėgsime duoti savo tautai, tų dvasios ir darbų brangenybių, kurių mūsų vyresnieji davė, tada mūsų negalės skaityti tokiems menkais, kaip tais beverčiais pūvančiais rudenio lapais. Bet kad tą atlikti, įgyvendinti reikia mums, jaunieji, organizuotų jėgų. Kaip

srauni upė išmintingo hidrotechniko sutvarkyta duoda galingą jėgą, taip jaunųjų organizuota jėga gali atlikti daug darbo.

Šiuos žodžius minint nėra imta omenin, kad mūsų jaunoji karta neorganizuota ir neveikli. Turim idealistų ir veikėjų, bet tik mažą dalelę su jais veikia. Paskutiniu metu lietuvių katalikiškoji jaunimo Vyčių Or-ją žymiai pradėjo kelti veikimo reikalingumą. Tai sveikintinas reiškinys! Bet šalia Vyčių kuopų su didesnėmis ar mažesnėmis idėjų paskirtimis (tik ne komunistų arba jiems artimų paskirčių) veikia organizacijos, klubai, draugijos ir t. t. Taigi dėl sėkmingesnio veikimo, dėl vieningumo lietuviškam ir tautiniam darbui, būtų patartina ir pageidaujama, susibendrinti, susiburti toms apskiroms draugijėlėms į vieną Lietuvių Jaunimo Or-ją. Nesiskaldykim į smulkias draugijas, turėkim vieną skaitlingą. Bus smagiau ir geriau susitarti, o reikalui prisėjus bendrauti lietuvių reikaluose.

Jaunoji išeivijos karta! Tegu pabunda jūsų sąžinė organizavimosi reikalingumas, vieningumo jausmas, lietuviškai darbuotei ir tegul jaunos širdys plaka tėvynės meile!

B. Gediminas.

P A S T A B O S

Praejus Padėkos Dienai, tenka prisiminti buvusis "Margučio" rengimas, Stevenso viešbutyje — vidurmiestyje. Tai buvo gražus sugūžėjimas. Būtų galima labai daug pasakyti, bet kas buvo tas matė, o kas nebuvo tai tam nesvarbu. Daugumas gailėjosi, negalėję dalyvauti, bet ateis kiti metai, tada galės savo pareigą atlikti. Taigi, sveikintinas toks gražus Margutėčių suėjimas.

.....
Pasibaigus programai, tame pačiame viešbutyje įvyko pagerbimo bankietas adv. A. Oliui, kaip paskirtam gubernatoriaus GREEN, svarbioms Valstijos pareigoms. Tarpe kitų ir mūsų O-ja dalyvavo. Atstovai buvo: B. Gediminas, B. Armoška, A. Rudokas, K. ir A. Šim-

kai, V. Uznys ir jaunalietuvių atstovas iš Clevelando, Jonas Petrauskas.

.....
Šeštadienyje, lapkričio 22 dieną, mūsų organizacijos nariai, specialiai buvo užkvieisti į Cicero, Šv. Grigaliaus choro šokius. Dalyvavom veik visi nariai, kurie tik galėjom nuvykti. Iš tikro, turėjome gerus laikus. Atsidėkodami jiems, mes užkvietėme į savo parengimą Lietuvių Auditorijoj Sausio 25 d.

.....
Artinantis Sausio 25 dienai, pradedama su prisirengimu. Renkami skelbimai iš biznierių, mokinamasi veikalas ir šiaip rengiamasi prie gražaus programo. Kiek tenka patirti programą bus turiningas ir nenuobodus. Jei aplinkybės leis dalyvaus ir dain. J. Urbonas. Kiek girdėjome, jis pasiliks Chicagoje.

.....
Lapkričio mėnesį šventė savo gimtadienius šie mūsų nariai: Julia Kisielius 13 d., ir Agnes Jurgeliutė 16 d. Linkime celebrantams daug laimingų metelių.

.....
Įvykusis Ciceroje mūsų organizacijos susipažinimo šokis, Šemeto salėje, pasisekė labai gerai. Atliko kiek pelno ir tai dėka mūsų darbuotojų narių Stefanijai Gerdvilaitei.

.....
Per Padėkos Dieną, Chicagoje, lankėsi Clevelando Jaunalietuvių veikėjas Jonas Petrauskas. Pasitarta kai kuriais organizaciniais reikalais, paskiau nors dalinai supažindinome svečią su Chicago, Cicero ir apilinkė.

B. A.

"JAUNOJI LIETUVA" kampeliui (Kareivio laiškas)

Per kurį laiką man prasišalinus ir laikinai apleidus "Jaunosios Lietuvos" Organizaciją ir negalėdamas su jumis dalyvauti, kaip susirinkimuose taip ir pasilinksminimuose, siunčiu geriausius linkėjimus Valdybai, nariams ir visiems pritariantiems mūsų organizacijai. Labai smagu buvo patirti, kad jūs, nors ir neperdidelis būrys, gerai išsilaikote ir dirbate gražų darbą. Man tarnaujant kariuomenėje dabartiniu laiku Dėdei Samui, negaliu kitu būdu savo misiją atlikti, kaip tikrai savo draugus svetimtaučius kurie randasi su manimi, supažindinti su lietuviškomis liaudies dainomis. Kaip užtraukiu, "Juodbėriai Galvas Aukštyn,"

tai tuojau apstoja būrys ir klausia ką aš dainuoju. Žinoma aš paaiškinu kad tai lietuviška-kariuomenės daina. Jiems labai patinka lietuviškos melodijos. Po atostogų sugrįžęs ėmiausi iš naujo savo pareigų, kad "nesupykinus Dėdės Samo. Gal šiuo kartu greitai ir neteks pasimatyti, bet širdyje aš visuomet su jumis, Jaunlietuviai.

Baigdamas, linkiu kuogeriausios ištvermės darbuose, vieningumo ir pasišventimo "Jaunajai Lietuvai," nes kur vienybė ten ir galybė.

Prvt. Albertas Raugelis,
BTRY-A-177, F A,
Fort Leonard Vood,
Missouri.

IŠ LIETUVOS

Lietuvoje gyvenimas po vokiečių okupacija yra dar sunkesnis negu buvo prie bolševikų. Skirtumas gal tame, kad kitaip naikinama tautinė sąmonė. Dabar iš Lietuvos uždrausta, išvažiuoti kur nors. Visa valdžia nacių priežiūroj. Lietuvos ūkį tvarko naciai sulg savo patvarkymo. Žemes, kurias atėmė bolševikai, nėra gražinta savininkams. Ūkininkams uždrausta auginti bekonai, nors jų tebuvo visai mažai likę. Už bolševikiškus rublius vokiečiai viską išperka iš Lietuvos. Valgis miestuose su kortelėmis. Vilniaus ir Kauno gyventojai tegauna puse to, ką gauna Berlyno gyventojai. Šiame kare gyventojai labiau nukenčia nuo vokiečių okupacijos kaip 1915-18 m. Visi laukia kad greičiau karas pasibaigtų. Daugelis tikisi Amerikos Lietuvių pagalbos. Yra vilčių, kad Amerikiečiai atsiims savo gimines išvežtus į Rusiją.....

Vienu žodžiu, užgeso laisvės ugnelė ir niekas nesitiki išsiliuosuoti iš nacių vergijos. Jei bent Amerika įstotų karan.....

BUY DEFENSE BONDS
AND STAMPS

PASKAITA IŠ MARGUČIO RADIO PROGRAMO

ATSIMINKIME LIETUVĄ!

Skaitė Julius Smetona

Didysis poetas Adomas Mickevičius, ištremtas iš savo gimtinės į tolimas Rusijos gelmes ir ilgėdamasis savo krašto, viename savo puikiųjų eilėraščių sušunka: "Lietuva, mano žeme, šalele gimtoji, tas tik supras, kad Tu jam sveikatę atstoji, kas jau Tavęs neteko....." Tuosyk Lietuva buvo maskolių valdoma ir engiama, ir vis dėlto Adomui Mickevičiui taip buvo gera gyventi Lietuvoje, kad ištremtas jis jaučiasi praradęs savo sveikatą, jaučiasi sirgęs. Mūsų sielvartas šiandien yra dvigubas: mes ne tik netekome savo tėvynės ta prasme, bet gyvename toli nuo jos, bet ir ta, kad ta pati mūsų tėvynė yra netekusi savo nepriklausomybės. Ir Jūs, mieli broliai Amerikoje, nors daugelis iš Jūsų jau yra gimę šioje laisvės šalyje ir nematę Lietuvos savo akimis, o tik girdėję apie ją iš savo tėvų ir draugų pasakojimų, ir jūs šiandien liūдите. Ir Jūs šiandien esate netekę kaž ko braugaus, nors ir ne taip artimai pažįstamo. Tėvynės meilė rūsovo jūsų motinų širdyse, kaip jūsų dar nebuvo šiame pasaulyje. Jūsų tėvai kvėpavo Lietuvos oru, grožėjosi švelniais Lietuvos vaizdais. Jūsų tėvai vakarais, po darbo, dainavo ten lietuviškas dainas..... Ir kai jūs atėjote į šį pasaulį, jūs sykiu atsiunčiate ir savo tėvų meilę Lietuvai. Ne vienas iš jūsų betgi yra buvęs Lietuvoje, daugelis iš jūsų yra netgi savo vaikystę ir jaunystę praleidę tenai. Tie jau tai gerai žino, kaip tyliai teka Nemunas, koks lengvas ir gaivus ten oras ir šviesus dangus. Tie jau su Lietuva yra surišti gilesniais atsiminimais ir pergyvenimais. Ir jų sielvartas šiandien toks kaip mūsų, kurie visai neseniai šioje vaišingoje šalyje radome prieglaudą.

Meilė viskam teikia prasmės, meilė daro mus kilniais ir stumia dideliems žygiams, visvien ar mes mylime savo tėvynę kaip tokią, ar mes mylime žmones, kurie ją valdo, ar, pagaliau, mes mylime vienas kitą, kaip vyras myli moterį ir moteris vyrą.

Vienas didžiųjų lietuvių — Vincas Kudirka — žmogus, Dievo apdovanotas dideliais gabumais — savo jaunystėje nebuvo jau toks didelis patrijotas. Priešingai jis jau buvo bepradedęs atšalti nuo Lietuvos, ištautėti. Jis mat, mokėsi Varšuvoje, gyveno tarp lenkų, su jais bendravo. Visur buvo kviečiamas, visų gerbiamas. Puošniuose salionuose jis buvo mylimas svečias. Lietuva gi tada buvo tamsi, suvargusi ir prispausta. Mažutės grįčios, purvini miestukai, sermėguoti ir klumpėmis apsiavę žmonės. Tokia tada buvo Lietuva ir lietuviai!

Kaipgi jauno Vinco Kudirkos neapsvaigins puiki ir puošni Varšuvos aplinkuma, gražiai apsilvikušios moterys, turtingi ir mokslingi jo draugai? Kaip gi visa tai nenustelbs vargingos Lietuvos vaizdų? Ypač kad tie turtingi, puošnūs ir mokslingi Vinco Kudirkos draugai jį tik giria, tik drąsina, tik gražią ir laimingą ateitį jam pranašauja. Bet Vincas Kudirka buvo apdovanotas ne tik dideliais gabumais ir protu, bet ir karšta, mylinčia širdimi. Ir vieną dieną ta jo karšta ir mylinti širdis suliepsnojo tokia tėvynės meile, kad iš sykiu visas jį supęs puošnumas ir prabanga jam pasirodė tokie menkučiai, palyginus juos su ramiai ošiančiomis Lietuvos giriomis ir bebujančiais lietuviškais javų laukais, kad jis net susigėdo, kaip to jis anksčiau nebuvo pastebėjęs. Pinigai, geras gyvenimas jam iš sykiu tapo bereikšmiai ir net jam išrodė lyg būtų išdavimas jam pačiam gerai gyventi, kai jo broliai kenčia. Nuo tos dienos jis pasiryžo viską aukoti Lietuvai, visus savo džiaugsmus ir liūdesį, visas savo jėgas, sveikatą ir gyvybę. Ir mieli, ir brangūs jam tapo tie suvargę, klumpėmis apsiavę žmoneliai, jų sulinkusios grįčios ir jų vargas. Jis — Vincas Kudirka — ir jie — tie vargdieniai buvo lietuviai. Ir to užteko. Nuo tos dienos iki pat mirties Vincas Kudirka dirbo tik Lietuvai. Dirbo, kentėjo ir mirė, išgyvenęs skurdą ir mažai kieno tuo metu teįvertintą gyvenimą. Taip, jis vietoje prabangingo, turtingo ir linksmo gyve-

nimo dideliame mieste pasirinko kančių, susigrauzimo ir rūpesčio pilną vargingą gyvenimą mažame, sulinkusiame, bet lietuviškame miestuke. Kas jį vertė tai daryti? Meilė, kuri mus stumia dideliems darbams ir pasiaukojimui, tėvynės meilė.

Meilė paskiriems žmonėms, sakykim kareivių meilė kuri vadui taip pat daro stebuklus. Visi mes žinome, kas buvo Napoleonas. Jo karinius laimėjimus betgi didžia dalimi galima paaiškinti tik jo nepaprasta kareivių meilė jam. Pasakojama, kad jo kareiviai, ir mirdami teturėdavo vieną troškimą: Pamatyti savo imperatorių, kad jį pamatę, galėtų numirti su skaisčia šypsena veide. Man įsmigo atminčin vienas Napoleono kovų paveikslas. Napoleonas po mūšio apžiūri kovos lauką. Daugybė užmuštų ir mirstančių. Bet, kad ir mirdami, Napoleono kareiviai, kurie pasirėmę ant alkūnių, kurie vos tik galvą beįstengia pakelti, kurie vos nevos bepajudinęs ranką, visi jie džiaugsmu spindinčiais veidais šaukia: "Lai gyvuoja imperatorius."

Vienas Jungtinių Valstybių prezidentas Jacksonas, išgyvenęs laimingoje santuokoje su savo žmona kelias dešimtis metų, jai mirus, sušuko: "Mano gyvenimo saulė užgeso." Taip, užgeso ta saulė, kuri

savo spinduliais švietė jo didžiųjų darbų kelią ir skatino jį būti kilniam.

Mieli klausytojai, aš žinau, kad jūs mylite Lietuvą. Aš žinau, kad jūsų mintys, po sunkių dienos darbų, po rūpesčių, dažnai vakarais nulekia į tą šalį, kurioje jūs ar jūsų tėvai yra gimę. Aš pasirinkau šį vakarą, šį šaltą šeštadienio vakarą, kad pasvajočiau su jumis apie tą mūsų brangią šalį. Šiandien ji mūsų meilės reikalinga daugiau negu bet kada. Šiandien ten daug ašarų ir skausmo. Daug motinų ten rauda savo vaikų, daug vaikų rauda savo tėvų, žmonos vyrų..... Ir visus slegia prarastos laisvės troškimas. Bet su meile Lietuvai savo širdyse, su ta meile, kuri mus stumia dideliems žygiams ir pasiaukojimui, jie yra pasiryžę sukurti naują nepriklausomą Lietuvą. Pridėkime prie jų meilės ir mūsų meilę, prie jų pasiryžimo — mūsų pasiryžimą. Atsiminkime mūsų didvyrių praeitį ir semkimės jėgų iš tos praeities. "Iš praeities Tavo sūnūs te stiprybę semia" — sako Lietuvos Himne Vincas Kudirka. Taip, su ta praeities lietuvių stiprybę ir su Vinco Kudirkos meile mes tikriausiai matysime Lietuvą vėl nepriklausomą.

Redakcijos Atsakymai

J. Kašoniui. Ačiū už prenumeratą! "Mano Gimtinė" išsibaigė atskiruose egzemplioriuose. Kalėdiniam Nr. jūs tą dainą rasite ištiesai atspausdintą.

A. Vilkui. Susirinkite visus Nr. kuriuose tilpo veikalas "Sugrįžo" ir galėsite nusikopijavę roles vaidinti. Tas veikalas buvo vaidintas Dauguose per šv. Petrą, klebono "daržinėj" 1917 m. Jį matė daugelis aukštų vokiečių vadų ir Vilniaus lietuviai veikėjai. "Sugrįžo" veikalą vaidino artistai iš Vilniaus ir vietiniai. "Dičkaus" rolę lošė "Margučio" redaktorius, o "Raulo" — pats autorius J. Strazdas. Veikalas paliko gilų įspūdį ne tik lietuviuose, bet ir vokiečiai stebėjosi, kaip tokiam mažam miestely, gali lietuviai tokį veikalą taip gerai sulošti su scenerijoms ir šviesų, bei kitais efektais.....

Lietuvaitei. Paprastai kreipiamasi į autorių, norint veikalas suvaidinti. To veikalo autoriaus, adreso mes neturime.

M. J-a. Jums keista, tiesa, bet negalime mes visą laiką praleisti šmeižtams ir kolionėms. Katalikai neužsipuola ant prez. Smetonos. Nesutinka su prezidento nuomone, tik krikščionys demokratai. O tai partijai priklauso ir nekatalikai. Socialdemokratai, tie tai jau "šiur" neapkenčia. Jie tik "savo partijos" nusistatymo laikosi. Lietuvos valstybė aniems nerūpi.

Patriotui. Lith. National Relief Funde yra apie \$4,000. Kiekvienoj vietoj, kur tik Lietuvos Prezidentas lankėsi, gauta aukų. Jeigu Moterų klubas nedavė, tai gal duos? Vienas socialistų choras irgi užsikvietė p. Prezidentą, tai turėtų nors dalį pelno duoti.

V. Kubiliui. Jeigu skaitėte editoriale, tai jis turi būt redaktoriaus rašytas. Nereik per daug stebėtis. Juk savo laikui, tie patys krikščionys demokratai padarė perversmą, išbalsavo seime dauguma balsų (susilaikius liaudininkams ir socialdemokratams) užimt prezidento vietą A. Smetoną ir viskas buvo OK. Kodel dabar, minint "17 Gruodžio" penkiolikos metų sukaktuves, negali anie "atsiversti" ant to paties šono?..... Sviete ne tokių stebuklų įvyksta.....

GRAŽI KALEDOMS DOVANA--

MARGUTIS

6755 SO. WESTERN AVENUE

CHICAGO, ILL.

ANTANAS A. OLIS**ADVOKATAS**

Vidurmiesty: 134 No. La Salle St.
Bridgeport: 3252 So. Halsted Street
Valandos: nuo 7 iki 9 vakare
Tik ketvirtadieniais
Telephone CALumet 6945

DIRVA

Savaitraštis leidžiamas Clevelande
Redakt. K. S. Karpus
Kaina metams \$2.00

Adresas:
6820 SUPERIOR AVE.
Cleveland, Ohio.

CONRAD**FOTOGRAFAS**

Studija įrengta
moderniškoms
fotografuoti su
užlaidomis ir
Hollywood švie-
somis. Darbas
garantuotas.
420 W. 63rd St.
tel.Eng.5883-5840

SANDARA

Tautinės Sandaros Organas.
Metams kaina \$2.00
Red. M. VAIDYLA
Adresas: 840 W. 33rd Str.
Chicago, Ill.

PATAISYKIT RADIO

**GARANTUOTAS
RADIO IR REFRIGERATORIO
PATAISYMAS . . .**

**Marquette Radio &
Refrigerator Service**
"Išegzaminavimas" dykai
Telefonuokite Plaza 7858
arba Hemlock 2343
AL ENZULIS, savininkas

Už \$1.00**Lietuvių Naujienos**

332 N. 6th Street,
PHILADELPHIA, PA.

LIETUVIŲ NAUJIENOS lankys
tamstas kiekvieną mėnesį per 2 me-
tus. Užsirašyti sau ir savo drau-
gui arba draugei, tai bus geriau-
sia dovana.

MŪS ŠALIS MYLIMA

(My Country)

Mūs šalis mylima,
Visų tų gerbiama, ,
Guodojama.

Mes čia išaugome,
Vargus išvargome,
Čia mūs antroji Tėvynė —
Amerika.

x

Aukščiausias saugok mus,
Laisvė tegul nežus,
Amerikoje!

Nuo priešo ginkie mus,
Brolybėn vesk visus —
Mylėti, dirbti dėl tautos —
Amerikos!

Darbininkai ir visi..... Pirkite
Defense Savings Stamps ir Bonds!

ATNAUJINKITE PRENUMERATĄ

MARGUTIS kainuoja metams \$2.00
6755 So. Western Ave., Chicago, Ill.

11 BAL. — APRIL 1942 m.**Švęsim 10 m. Sukaktuves**

Dešimti metai kaip Margutis pa-
sitarnauja Chicagos ir apilinkės
lietuviams žiniomis, pranešimais,
paskaitomis, dainomis ir muzika iš

WHFC

(1450 kil.)

radio stoties. Kas vakarą, išsky-
rus sekmadienį, lygiai 9:30 Margu-
tis prabyla į kiekvieno radijušą
"Labas vakarėlis!" . . .

Virš 4,200 radio programų jau su-
redaguota ir vis redaguojama. Pro-
gramai esti sekm. 1 v. popiet. Penk-
tadieniais ir šeštadieniais — 7 val.
vakare. Viso — 9 programai sa-
vaitėj. Jie išlaikomi lietuvių ir ki-
tataučių biznierių garsinimais.

MARGUČIO ŠTABAS

Margučio Štabą sudaro:

Vedėjai programo — A. Vanagaitis
adv. A. Lapinskas
Teisių Skyrius — adv. A. Olis
Sveikatos Skyrius — dr. St. Biežis
dr. St. Jakubs
Istorijos Skyrius — V. S. Jokūbėnas
Juokų Skyrius — "Baltramiejus" ir
Cecilija," Dėdytė su
Tetyte"

**MUZIKA IR
DAINOS****DIDELĖ KNYGA SU GAIDOMS****Kaina \$1.00****NAUJAS MARGUČIO OFISO ADRESAS —**

6755 South Western Avenue, Chicago, Ill.